

D. JUNII
JUVENALIS

ET

AULI

PERSII FLACCI

SATYRAE.

BIRMINGHAMIAE:

Typis JOHANNIS BASKERVILLE.

MDCCLXI.

D. JUNII
JUVENALIS
ET
JUVENALIS
PERSII FLACCI
SATYRAE.

PRINTED BY
THE JOHNSON BASKINETS
LONDON

D. JUNII
JUVENALIS
SATYRAE.

D. JUNII
JUVENALIS
SATYRAE.

SATYRA I.

*Recitantes sui temporis poetas ad fastidium audire co-
actus, vicem referens, aliquid scribere instituit. In-
vehitur in vitia urbis Romanae, quae ipsum ad scri-
bendam satyram induxerunt.*

SEMPER ego auditor tantum? nunquamne reponam
Vexatus toties rauci Theseide Codri?
Impune ergo mihi recitaverit ille togatas,
Hic elegos? impune diem consumpserit ingens
Telephus, aut fummi plena jam margine libri
Scriptus, et in tergo, nec dum finitus Orestes?

Nota magis nulli domus est sua, quam mihi lucus
Martis, et Aeoliis vicinum rupibus antrum
Vulcani: quid agant venti, quas torqueat umbras

Aeacus,

6 JUVENALIS SATYRA I.

Aeacus, unde alius furtivæ devehat aurum
Pelliculæ, quantas jaculetur Monychus ornos:
Frontonis platani, convulsaque marmora clamant
Semper, et assiduo ruptæ lectore columnæ.
Expectes eadem a summo, minimoque poeta.

Et nos ergo manum ferulæ subduximus, et nos
Consilium dedimus Syllæ, privatus ut altum
Dormiret: stulta est clementia, cum tot ubique
Vatibus occurras, perituræ parcere chartæ.

Cur tamen hoc libeat potius decurrere campo,
Per quem magnus equos Auruncæ flexit alumnus;
Si vacat, et placidi rationem admittitis, edam.

Cum tener uxorem ducat spado: Mævia Tuscum
Figat aprum, et nuda teneat venabula mamma:
Patricios omnes opibus cum provocet unus,
Quo tondente gravis juvenis mihi barba sonabat:
Cum pars Niliacæ plebis, cum verna Canopi
Crispinus, Tyrias humero revocante lacernas
Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum,
Nec sufferre queat majoris pondera gemmæ:
Difficile est satyram non scribere: nam quis iniquæ
Tam patiens urbis, tam ferreus, ut teneat se?

Cau-

JUVENALIS SATYRA I. 7

Caufidici nova cum veniat lectica Mathonis
Plena ipso, et post hunc magni delator amici,
Et cito rapturus de nobilitate comesa
Quod superest, quem Massa timet, quem munere palpat
Carus, et a trepido Thymele summissa Latino?
Cum te summoveant, qui testamenta merentur
Noctibus, in cœlum quos evehit optima summi
Nunc via processus, vetulæ vesica beatæ?
Unciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem:
Partes quisque suas ad mensuram inguinis hæres
Accipiat fane mercedem sanguinis, et sic
Palleat ut nudis pressit qui calcibus anguem,
Aut Lugdunensem rhetor dicturus ad aram.
Quid referam, quanta ficcum jecur ardeat ira,
Cum populum gregibus comitum præmat hic spoliator
Pupilli prostantis? et hic damnatus inani
Judicio (quid enim salvis infamia nummis?)
Exul ab octava Marius bibit, et fruitur diis
Iratis: at tu victrix provincia ploras.
Hæc ego non credam Venusina digna lucerna?
Hæc ego non agitem? sed quid magis Heracleas,
Aut Diomedæas, aut mugitum Labyrinthi,

Et

8 *JUVENALIS SATYRA I.*

Et mare percussum puero, fabrumque volantem?
 Cum leno accipiat mœchi bona, si capiendi
 Jus nullum uxori, doctus spectare lacunar,
 Doctus et ad calicem vigilantem stertere naso:
 Cum fas esse putet curam sperare cohortis,
 Qui bona donavit præsepibus, et caret omni
 Majorum censu, dum pervolat axe citato
 Flaminiam; puer Automedon nam lora tenebat,
 Ipse lacernatæ cum se jactaret amicæ.
 Nonne libet medio ceras implere capaces
 Quadrivio, cum jam sexta cervice feratur
 Hinc, atque inde patens, ac nuda pene cathedra,
 Et multum referens de Mæcenate supino
 Signator falso, qui se lautum atque beatum
 Exiguis tabulis, et gemma fecerat uda?
 Occurrit matrona potens, quæ molle Calenum
 Porrectura, viro miscet fitiente rubetam,
 Instituitque rudes melior Locusta propinquas
 Per famam, et populum nigros efferre maritos.
 Aude aliquid brevibus Gyaris et carcere dignum,
 Si vis esse aliquis: probitas laudatur, et alget.
 Criminibus debent hortos, prætoria, menfas,

Argentum

JUVENALIS SATYRA I. 9

Argentum vetus, et stantem extra pocula caprum.
 Quem patitur dormire nurus corruptor avaræ?
 Quem sponsæ turpes, et prætextatus adulter?
 Si natura negat, facit indignatio versum
 Qualemcumque potest, quales ego, vel Cluvenus.
 Ex quo Deucalion nimbis tollentibus æquoribus
 Navigio montem ascendit, fortesque poposcit,
 Paulatimque anima calverunt mollia faxes,
 Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas:
 Quicquid agunt homines, votum, timor, ira, voluptas,
 Gaudia, discursus, nostri est farrago libelli.
 Et quando uberior vitiorum copia? quando
 Major avaritiæ patuit sinus? alea quando
 Hos animos? neque enim oculis comitantibus itur
 Ad casum tabulæ, posita sed luditur arca.

Prælia quanta illic dispensatore videbis
 Armigero! simplexne furor sestertia centum
 Perdere, et horrenti tunicam non reddere servo?
 Quis totidem erexit villas? quis fercula septem
 Secreto cœnavit avus? Nunc sportula primo
 Limine parva fedet, turbæ rapienda togatæ:
 Ille tamen faciem prius inspicit, et trepidat, ne

B

Suppo-

Suppositus venias, ac falso nomine poscas.
 Agnitus accipies: jubet a præcone vocari
 Ipsos Trojugenas: (nam vexant limen et ipsi
 Nobiscum) Da prætori, da deinde tribuno.
 Sed libertinus prior est: Prior, inquit, ego adfum.
 Cur timeam, dubitemve locum defendere, quamvis
 Natus ad Euphratem, molles quod in aure fenestræ
 Arguerint, licet ipse negem? sed quinque tabernæ
 Quadringenta parant: quid confert purpura majus
 Optandum, si Laurenti custodit in agro
 Conductas Corvinus oves? ego possideo plus
 Pallante, et Licinis. Expectent ergo tribuni:
 Vincant divitiæ: sacro nec cedat honori,
 Nuper in hanc urbem pedibus qui venerat albis:
 Quandoquidem inter nos sanctissima divitiarum
 Majestas, etsi funesta pecunia templo
 Nondum habitas, nullas nummorum ereximus aras,
 Ut colitur Pax, atque Fides, Victoria, Virtus,
 Quæque salutato crepitat Concordia nido.

Sed cum fummus honor finito computet anno
 Sportula quid referat, quantum rationibus addat;
 Quid facient comites, quibus hinc toga, calceus hinc est,

Et

Et panis, fumusque domi? densissima centum
 Quadrantes lectica petit, sequiturque maritum
 Languida, vel prægnans, et circumducitur uxor,
 Hic petit absenti, nota jam callidus arte,
 Ostendens vacuam, et clausam pro conjuge fellam.
 Galla mea est, inquit; citius dimitte, moraris?
 Profer Galla caput. Noli vexare, quiescit.

Ipse dies pulchro distinguitur ordine rerum.
 Sportula, deinde forum, jurisque peritus Apollo,
 Atque triumphales, inter quas ausus habere
 Nescio quis titulos Aegyptius, atque Arabarches:
 Cujus ad effigiem non tantum mejere fas est.
 Vestibulis abeunt veteres, lassique clientes,
 Votaque deponunt, quamquam longissima, cœnæ,
 Spes homini: caules miseris, atque ignis emendus.
 Optima silvarum interea, pelagique vorabit
 Rex horum vacuisque thoris tantum ipse jacebit.
 Nam de tot pulchris, et latis orbibus, et tam
 Antiquis, una comedunt patrimonia mensa.
 Nullus jam parasitus erit: sed quis feret istas
 Luxuriæ fordes? quanta est gula, quæ sibi totos
 Pone apros, animal propter convivia natum?

B 2

Poena

Pœna tamen præfens, cum tu deponis amictus
 Turgidus, et crudum pavonem in balnea portas.
 Hinc subitæ mortes, atque intestata senectus:
 It nova, nec tristis per cunctas fabula cœnas:
 Ducitur iratis plaudendum funus amicis.
 Nil erit ulterius, quod nostris moribus addat
 Posteritas: eadem cupient, facientque minores:
 Omne in præcipiti vitium stetit: utere velis:
 Totos pande sinus. Dicas hic forsitan: Unde
 Ingenium par materiæ? Unde illa priorum
 Scribendi quodcumque animo flagrante liberet
 Simplicitas, cujus non audeo dicere nomen?
 Quid refert dictis ignoscat Mutius, an non?
 Pone Tigellinum, teda lucebis in illa,
 Qua stantes ardent, qui fixo gutture fumant,
 Et latus mediam fulcus diducit arenam.
 Qui dedit ergo tribus patruis aconita, vehatur
 Penfilibus plumis, atque illinc despiciat nos?
 Cum veniet contra, digito compefce labellum:
 Accusator erit, qui verbum dixerit, Hic est.
 Securus licet Aeneam, Rutulumque ferocem
 Committas: nulli gravis est percussus Achilles,

Aut

Aut multum quæsitus Hylas, urnamque fecutus.
 Ense velut stricto quoties Lucilius ardens
 Infremuit, rubet auditor cui frigida mens est
 Criminibus, tacita fudant præcordia culpa;
 Inde iræ, et lacrymæ. Tecum prius ergo voluta
 Hæc animo ante tubas: galeatum sero duelli
 Pœnitet. Experiar, quid concedatur in illos,
 Quorum Flaminia tegitur cinis, atque Latina.

SATYRA

SATYRA II.

*In eos qui severioris vitae studio foedum animum obte-
gentes, aliorum vitiis iniquiores sunt.*

ULTRA Sauromatas fugere hinc libet et glaciam
Oceanum, quoties aliquid de moribus audent
Qui Curios simulant, et Bacchanalia vivunt.
Indocti primum: quamquam plena omnia gypso
Chryssippi invenias: nam perfectissimus horum est,
Si quis Aristotelem similem, vel Pittacon emit,
Et jubet archetypos pluteum servare Cleanthis.
Fronti nulla fides: quis enim non vicus abundat
Tristibus obscœnis? castigas turpia, cum sis
Inter Socraticos notissima fossa cinædos.
Hispidam membra quidem, et duræ per brachia setæ
Promittunt atrocem animum: sed podice lævi
Cæduntur tumidæ, medico ridente, mariscæ.
Rarus sermo illis, et magna libido tacendi,
Atque supercilio brevior coma: verius ergo,
Et magis ingenue Peribonius: hunc ego fatis
Imputo, qui vultu morbum, incessuque fatetur.

Horum

Horum simplicitas miserabilis, his furor ipse
 Dat veniam: sed peiores, qui talia verbis
 Herculis invadunt, et de virtute locuti
 Clunem agitant. Ego te ceventem, Sexte, verebor?
 Infamis Varillus ait: quo deterior te?
 Loripedem rectus derideat, Aethiopem albus.
 Quis tulerit Gracchos de seditione querentes?
 Quis cœlum terris non misceat, et mare cœlo,
 Si fur displiceat Verri, atque homicida Miloni?
 Clodius accuset mœchos, Catilina Cethegum?
 In tabulam Syllæ si dicant discipuli tres?
 Qualis erat nuper tragico pollutus adulter
 Concubitu, qui tunc leges revocabat amaras
 Omnibus, atque ipsis Veneri, Martique timendas,
 Cum tot abortivis fœcundam Julia vulvam
 Solveret, et patruo similes effunderet offas?
 Nonne igitur jure ac merito vitia ultima fictos
 Contemnunt Scauros, et castigata remordent?
 Non tulit ex illis torvum Laronia quemdam
 Clamantem toties: Ubi nunc lex Julia? Dormis?
 Ad quem subridens: Felicia tempora, quæ te
 Moribus opponunt; habeat jam Roma pudorem:

Tertius

Tertius e cœlo cecidit Cato: sed tamen unde
 Hæc emis, hirsuto spirant opobalsama collo
 Quæ tibi? ne pudeat dominum monstrare tabernæ.
 Quod si vexantur leges ac jura, citari
 Ante omnes debet Scantinia: respice primum
 Et scrutare viros: faciunt hi plura, sed illos
 Defendit numerus, junctæque umbone phalanges.
 Magna inter molles concordia: non erit ullum
 Exemplum in nostro tam detestabile sexu.
 Tædia non lambit Cluviam, nec Flora Catullam.
 Hispo subit juvenes, et morbo pallet utroque.
 Numquid nos agimus causas, civilia jura
 Novimus, aut ullo strepitu fora vestra movemus?
 Luctantur pauca, comedunt coliphia pauca.
 Vos lanam trahitis, calathisque peracta refertis
 Vellera: vos tenui prægnantem flamine fufum
 Penelope melius, melius torquetis Arachne,
 Horrida quale facit residens in codice pellex.

Notum est, cur solo tabulas impleverit Hister
 Liberto, dederit vivus cur multa puellæ:
 Dives erit, magno quæ dormit tertia lecto.
 Tu nube, atque tace; donant arcana cylindros.

C

De

De nobis post hæc tristis sententia fertur:
 Dat veniam corvis, vexat censura columbas.
 Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem
 Stoicidæ: quid enim falsi Laronia? sed quid
 Non facient alii, cum tu multitia fumas,
 Cretice, et hanc vestem populo mirante perores
 In Proculas, et Pollineas? est mœcha Fabulla?
 Damnetur si vis, etiam Carfinia: talem
 Non fumet damnata togam. Sed Julius ardet,
 Aestuo. Nudus agas: minus est infania turpis.
 En habitum, quo te leges, ac jura ferentem
 Vulneribus crudis populus modo victor, et illud
 Montanum positis audiret vulgus aratri?
 Quid? non proclames, in corpore judicis ista
 Si videas? quæro an deceant multitia testem.
 Acer, et indomitus, libertatisque magister
 Cretice pelluces. Dedit hanc contagio labem,
 Et dabit in plures: sicut grex totus in agris
 Unius scabie cadit, et porrigine porci,
 Uvaque conspecta livorem ducit ab uva.
 Fœdus hoc aliquid quandoque audebis amictu:
 Nemo repente fuit turpissimus: accipient te
 Paulatim,

Paulatim, qui longa domi redimicula fumunt
 Frontibus, et toto posuere monilia collo,
 Atque Bonam teneræ placant abdomine porcæ
 Et magno cratere deam: sed more sinistro
 Exagitata procul non intrat fœmina limen:
 Solis ara deæ maribus patet. Ite profanæ,
 Clamatur, nullo gemit hic tibicina cornu.
 Talia secreta coluerunt orgia teda
 Cecropiam soliti baptæ lassare Cotyto.
 Ille supercilium madida fuligine tinctum
 Obliqua producit acu, pingitque trementes
 Attollens oculos: vitreo bibit ille Priapo,
 Reticulumque comis auratum ingentibus implet
 Cœrulea indutus scutulata, aut galbana rafa,
 Et per Junonem domini jurante ministro.
 Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis,
 Actoris Arunci spoliū, quo se ille videbat
 Armatum, cum jam tolli vexilla juberet;
 Res memoranda novis annalibus, atque recenti
 Historia, speculum civilis sarcina belli.
 Nimirum summi ducis est occidere Galbam,
 Et curare cutem summi constantia civis;

Bedriaci in campo spoliū affectare Palati,
 Et pressum in faciem digitis extendere panem,
 Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe,
 Mœsta nec Aëtiaca fecit Cleopatra carina.
 Hic nullus verbis pudor, aut reverentia mensæ:
 Hic turpis Cybeles, et fracta voce loquendi
 Libertas, et crine senex fanaticus albo
 Sacrorum antistes, rarum, ac memorabile magni
 Gutturis exemplum, conducendusque magister.
 Quid tamen expectant, Phrygio quos tempus erat jam
 More supervacuum cultris abscindere carnem?
 Quadringenta dedit Gracchus festertia, dotem
 Cornicini; five hic recto cantaverat ære.
 Signatæ tabulæ: dictum; Feliciter: ingens
 Cœna fedet: gremio jacuit nova nupta mariti.
 O proceres, cenfore opus est, an haruspice nobis?
 Scilicet horreres, majoraque monstra putares,
 Si mulier vitulum, vel si bos ederet agnum?
 Segmenta, et longos habitus, et flamea sumit,
 Arcano qui sacra ferens nutantia loro
 Sudavit clypeis ancilibus. O pater Urbis,
 Unde nefas tantum Latiis pastoribus? unde

Hæc

Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?
 Traditur ecce viro clarus genere atque opibus vir,
 Nec galeam quaffas, nec terram cuspide pulsas,
 Nec quereris patri? vade ergo, et cede severi
 Jugeribus campi, quem negligis. Officium cras
 Primo sole mihi peragendum in valle Quirini.
 Quæ causa officii? quid quæris? nubit amicus,
 Nec multos adhibet. Liceat modo vivere, fient,
 Fient ista palam, cupient et in acta referri.
 Interea tormentum ingens nubentibus hæret,
 Quod nequeunt parere, et partu retinere maritos:
 Sed melius, quod nil animis in corpora juris
 Natura indulget; steriles moriuntur, et illis
 Turgida non prodest condita pyxide Lyde,
 Nec prodest agili palmas præbere Luperco.
 Vicit et hoc monstrum tunicati fuscina Gracchi,
 Lustravitque fuga mediam gladiator arenam,
 Et Capitolinis generosior, et Marcellis,
 Et Catulis, Paulisque minoribus, et Fabiis, et
 Omnibus ad podium spectantibus: his licet ipsum
 Admoveas, cujus tunc munere retia misit.
 Esse aliquos manes, et subterranea regna,

Et

Et contum, et Stygio ranas in gurgite nigras,
 Atque una transire vadum tot millia cymba,
 Nec pueri credunt, nisi qui nondum ære lavantur.
 Sed tu vera puta. Curius quid sentit, et ambo
 Scipiadae? quid Fabricius, manesque Camilli?
 Quid Cremeræ legio, et Cannis consumpta juvenus,
 To bellorum animæ? quoties hinc talis ad illos
 Umbra venit, cuperent lustrari, si qua darentur
 Sulphura cum tedis, et si foret humida laurus.
 Illuc, heu, miseri traducimur: arma quidem ultra
 Litora Juvernæ promovimus, et modo captas
 Orcadas, ac minima contentos nocte Britannos,
 Sed quæ nunc populi fiunt victoris in urbe,
 Non faciunt illi, quos vicimus: et tamen unus
 Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
 Mollior ardenti sese indulgisse tribuno.
 Aspice quid faciant commercia, venerat obses:
 Hic fiunt homines: nam si mora longior Urbem
 Indulfit pueris, non unquam deerit amator:
 Mittentur braccæ, cultelli, frœna, flagellum.
 Sic prætextatos referunt Artaxata mores.

SATYRA

SATYRA III.

*Umbratio, ob fastidia et incommoda Urbis Cumas pe-
 tenti, gratulatur.*

QUAMVIS digressu veteris confusus amici,
 Laudo tamen vacuis quod sedem figere Cumis
 Destinet, atque unum civem donare sibyllæ.
 Janua Bajarum est, et gratum litus amœni
 Secessus. Ego vel Prochytam præpono Suburræ.
 Nam quid tam miserum, tam solum vidimus, ut non
 Deterius credas horrere incendia, lapsus
 Tectorum assiduos, ac mille pericula sævæ
 Urbis, et Augusto recitantes mense poetas?
 Sed dum tota domus rheda componitur una,
 Substitit ad veteres arcus, madidamque Capenam:
 Hic, ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.
 Nunc sacri fontis nemus, et delubra locantur
 Judæis, quorum cophinus, fœnumque supellex.
 Omnis enim populo mercedem pendere jussa est
 Arbor, et ejectis mendicat silva Camœnis.
 In vallem Egeriæ descendimus, et speluncas

Diffimiles

Diffimiles veris: quanto præstantius effet
 Numen aquæ, viridi si margine clauderet undas
 Herba, nec ingenuum violarent marmora tophum?
 Hic tunc Umbricius: Quando artibus, inquit, honestis
 Nullus in Urbe locus, nulla emolumenta laborum,
 Res hodie minor est, here quam fuit, ac eadem cras
 Deteret exiguis aliquid; proponimus illuc
 Ire fatigatas ubi Dædalus exiit alas,
 Dum nova canities, dum prima, et recta senectus,
 Dum superest Lachesi quod torqueat, et pedibus me
 Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo.
 Cedamus patria: vivant Arturius istic
 Et Catulus: maneant qui nigra in candida vertunt,
 Queis facile est ædem conducere, flumina, portus,
 Siccandam eluviem, portandum ad busta cadaver,
 Et præbere caput domina venale sub hasta.
 Quondam hi cornicines, et municipalis arenæ
 Perpetui comites, notæque per opida buccæ,
 Munera nunc edunt, et verso pollice vulgi
 Quem libet occidunt, populariter: inde reversi
 Conducunt foricas: et cur non omnia, cum sint
 Quales ex humili magna ad fastigia rerum

Extollit

Extollit quoties voluit Fortuna jocari?
 Quid Romæ faciam? mentiri nescio: librum,
 Si malus est, nequeo laudare et poscere: motus
 Astrorum ignoro: funus promittere patris
 Nec volo, nec possum: ranarum viscera nunquam
 Inspexi: ferre ad nuptam, quæ mittit adulter,
 Quæ mandat, norint alii: me nemo ministro
 Fur erit, atque ideo nulli comes exeo, tanquam
 Mancus, et extinctæ corpus non utile dextræ.
 Quis nunc diligitur, nisi conscius, et cui fervens
 Aestuat occultis animus, semperque tacendis?
 Nil tibi se debere putat, nil conferet unquam,
 Participem qui te secreti fecit honesti.
 Carus erit Verri, qui Verrem tempore quo vult
 Accusare potest: tanti tibi non fit opaci
 Omnis arena Tagi, quodque in mare volvitur aurum,
 Ut somno careas, ponendaque præmia sumas
 Tristis, et a magno semper timearis amico.

Quæ nunc divitibus gens acceptissima nostris,
 Et quos præcipue fugiam, properabo fateri,
 Nec pudor obstabit: Non possum ferre, Quirites,
 Græcam urbem; quamvis quota portio sæcis Achææ?

D

Jam-

Jampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes,
 Et linguam, et mores, et cum tibicine chordas
 Obliquas, nec non gentilia tympana secum
 Vexit, et ad Circum iuffas prostare puellas.
 Ite, quibus grata est picta lupa barbara mitra.
 Rusticus ille tuus fumit trechedipna, Quirine,
 Et ceromatico fert niceteria collo.
 Hic alta Sicyone, ast hic Amydone relicta,
 Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus, aut Alabandis,
 Esquilias, dictumque petunt a vimine collem,
 Viscera magnarum domuum, dominique futuri.
 Ingenium velox, audacia perdita, sermo
 Promptus, et Isæo torrentior: ede, quid illum
 Esse putes? quemvis hominem secum attulit ad nos:
 Grammaticus, rhetor, geometres, pictor, aliptes,
 Augur, schœnobates, medicus, magus: omnia novit:
 Græculus efuriens in cœlum, iusseris, ibit.
 Ad summam non Maurus erat, nec Sarmata, nec Thrax,
 Qui sumpsit pennas, mediis sed natus Athenis.
 Horum ego non fugiam conchylia? me prior ille
 Signabit, fultusque toro meliore recumbet
 Advectus Romam, quo pruna, et coctona vento?

Usque

Usque adeo nihil est, quod nostra infantia cœlum
 Haufit Aventini bacca nutrita Sabina?
 Quid, quod adulandi gens prudentissima laudat
 Sermonem indocti, faciem deformis amici,
 Et longum invalidi collum cervicibus æquat
 Herculis Antæum procul a tellure tenentis?
 Miratur vocem angustam, qua deterius nec
 Ille sonat, quo mordetur gallina marito.
 Hæc eadem licet et nobis laudare, sed illis
 Creditur. An melior cum Thaida sustinet, aut cum
 Uxorem comœdus agit, vel Dorida nullo
 Cultam palliolo? mulier nempe ipsa videtur,
 Non persona loqui: vacua, et plena omnia dicas
 Infra ventriculum, et tenui distantia rima.
 Nec tamen Antiochus, nec erit mirabilis illic
 Aut Stratocles, aut cum molli Demetrius Hæmo:
 Natio comœda est: rides? majore cachinno
 Concutitur: flet, si lacrymas aspexit amici,
 Nec dolet: igniculum brumæ si tempore poscas,
 Accipit endromidem: si dixeris, æstuo, fudat.
 Non fumus ergo pares: melior qui semper, et omni
 Nocte, dieque potest alienum fumere vultum,

D 2

A

A facie jactare manus, laudare paratus
 Si bene ructavit, si rectum minxit amicus,
 Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo.
 Præterea sanctum nihil est, et ab inguine tutum:
 Non matrona laris, non filia virgo, neque ipse
 Sponsus lævis adhuc, non filius ante pudicus.
 Horum si nihil est, aulam refupinat amici.
 Scire volunt secreta domus, atque inde timeri.
 Et quoniam cœpit Græcorum mentio, tranſi
 Gymnasia, atque audi facinus majoris abollæ.
 Stoicus occidit Baream, delator amicum,
 Discipulumque fenex, ripa nutritus in illa,
 Ad quam Gorgonei delapsa est penna caballi.
 Non est Romano cuiquam locus hic, ubi regnat
 Protogenes aliquis, vel Diphilus, aut Erimanthus:
 Qui gentis vitio nunquam partitur amicum,
 Solus habet: nam, cum facilem stillavit in aurem
 Exiguum de naturæ, patriæque veneno
 Limine summoveor: perierunt tempora longi
 Servitii: nusquam minor est jactura clientis.
 Quod porro officium, ne nobis blandiar, aut quod
 Pauperis hic meritum, si curet nocte togatus

Currere,

Currere, cum prætor lictores impellat, et ire
 Præcipitem jubeat dudum vigilantibus orbis,
 Ne prior Albinam, aut Modiam collega salutet?
 Divitis hic servi claudit latus ingenuorum
 Filius: alter enim, quantum in legione tribuni
 Accipiunt, donat Calvinæ, vel Catienæ,
 Ut semel, atque iterum super illam palpitet: at tu,
 Cum tibi vestiti facies scorti placet, hæres,
 Et dubitas alta Chionem deducere fella.
 Da testem Romæ tam sanctum quam fuit hospes,
 Numinis Idæi: procedat vel Numa, vel qui
 Servavit trepidam flagranti ex æde Minervam:
 Protinus ad censum, de moribus ultima fiet
 Quæstio: quot pascit servos, quot possidet agri
 Jugera, quam multa, magnaue paropfide cœnat?
 Quantum quisque sua nummorum servat in arca,
 Tantum habet et fidei; jures licet et Samothracum,
 Et nostrorum aras, contemnere fulmina pauper
 Creditur, atque Deos, Diis ignoscentibus ipsis.
 Quid, quod materiam præbet causasque jocosum
 Omnibus hic idem, si fœda, et scissa lacerna,
 Si toga fordidula est, et rupta calceus alter

Pelle

Pelle patet, vel si confuto vulnere crassum,
 Atque recens linum ostendit non una cicatrix?
 Nil habet infelix paupertas durius in se,
 Quam quod ridiculos homines facit: Exeat, inquit,
 Si pudor est, et de pulvino furgat equestri,
 Cujus res legi non sufficit, et fedean hic
 Lenonum pueri quocunque in fornice nati.
 Hic plaudat nitidi præconis filius inter
 Pinnirapi cultos juvenes, juvenesque lanistæ.
 Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.
 Quis gener hic placuit censu minor, atque puellæ
 Sarcinulis impar? quis pauper scribitur hæres?
 Quando in consilio est ædilibus? agmine facto
 Debuerant olim tenues migrasse Quirites.
 Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
 Res angusta domi. Sed Romæ durior illis
 Conatus: magno hospitium miserabile, magno
 Servorum ventres, et frugi cœnula magno.
 Fictilibus cœnare pudet, quod turpe negavit
 Translatus subito ad Marfos, mensamque Sabellam,
 Contentusque illic Veneto, duroque cucullo.
 Pars magna Italiæ est, si verum admittimus, in qua

Nemo

Nemo togam fumit nisi mortuus. Ipsa dierum
 Festorum herbofo colitur si quando theatro
 Majestas: tandemque redit ad pulpita notum
 Exodium, cum personæ pallentis hiatum
 In gremio matris formidat rusticus infans:
 Aequales habitus illic, similemque videbis
 Orchestram, et populum, clari velamen honoris,
 Sufficiunt tunicæ summis ædilibus albæ.
 Hic ultra vires habitus nitor: hic aliquid plus,
 Quam fatis est; interdum aliena fumitur arca.
 Commune id vitium est: hic vivimus ambitiosa
 Paupertate omnes: quid te moror? omnia Romæ
 Cum pretio. Quid das, ut Cossus aliquando salutes?
 Ut te respiciat clauso Veiento labello?
 Ille metit barbam, crinem hic deponit amati:
 Plena domus libis venalibus: accipe, et illud
 Fermentum tibi habe: præstare tributa clientes
 Cogimur, et cultis augere peculia servis.
 Quis timet, aut timuit gelida Præneste ruinam;
 Aut positis nemorosa inter juga Volsiniis, aut
 Simplicibus Gabiis, aut proni Tiburis arce?
 Nos urbem colimus tenui tibicine sultam

Magna

Magna parte fui: nam sic labentibus obstat
 Villicus, et veteris rimæ contextit hiatum,
 Securos pendente jubet dormire ruina.
 Vivendum est illic, ubi nulla incendia, nulli
 Nocte metus: jam poscit aquam, jam frivola tranfert
 Ucalegon; tabulata tibi jam tertia fumant.
 Tu nescis. Nam si gradibus trepidatur ab imis,
 Ultimus ardebit, quem tegula sola tuetur
 A pluvia, molles ubi reddunt ova columbæ.
 Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex,
 Ornamentum abaci; necnon et parvulus infra
 Cantharus, et recubans sub eodem marmore Chiron;
 Jamque vetus Græcos fervabat cista libellos,
 Et divina Opici rodebant carmina mures.
 Nil habuit Codrus: quis enim negat? Et tamen illud
 Perdidit infelix totum nil: ultimus autem
 Aerumnæ cumulus, quod nudum, et frustra rogantem
 Nemo cibo, nemo hospitio, tectoque juvabit
 Si magna Asturii cecidit domus: horrida mater,
 Pullati proceres, differt vadimonia prætor:
 Tunc geminus casus urbis, tunc odimus ignem.
 Ardet adhuc, et jam accurrit qui marmora donet,

Conferat

Conferat impensas. Hic nuda, et candida signa;
 Hic aliquid præclarum Euphranoris et Polycleti,
 Phæcasiæ vetera ornamenta Deorum.
 Hic libros dabit, et forulos, mediamque Minervam;
 Hic modium argenti: meliora, ac plura reponit
 Perficus orborum lautissimus, et merito jam
 Suspectus, tanquam ipse suas incenderit ædes.
 Si potes avelli Circensibus, optima Soræ,
 Aut Fabrateriæ domus, aut Frusinone paratur;
 Quanti nunc tenebras unum conducis in annum.
 Hortulus hic, puteusque brevis, nec recte movendus,
 In tenues plantas facili diffunditur haustu.
 Vive bidentis amans, et culti villicus horti,
 Unde epulum possis centum dare Pythagoræis.
 Est aliquid quocunque loco, quocunque recessu,
 Unius sese dominum fecisse lacertæ.
 Plurimus hic æger moritur vigilando; sed illum
 Languorem peperit cibus imperfectus, et hærens
 Ardenti stomacho. Nam quæ meritoria somnum
 Admittunt? Magnis opibus dormitur in urbe.
 Inde caput morbi: rhedarum transitus arcto
 Vicorum inflexu, et stantis convicia mandræ

E

Eripiunt

Eripiunt somnum Druso, vitulifque marinis.
 Si vocat officium, turba cedente vehetur
 Dives, et ingenti curret super ora Liburno,
 Atque obiter leget, aut scribet, vel dormiet intus.
 Namque facit somnum clausa lectica fenestra.
 Ante tamen veniet: nobis properantibus obstat
 Unda prior, magno populus premit agmine lumbos
 Qui sequitur: ferit hic cubito, ferit affere duro
 Alter; at hic tignum capiti incutit, ille metretam.
 Pinguia crura luto; planta mox undique magna
 Calcor, et in digito clavus mihi militis hæret.
 Nonne vides quanto celebretur sportula fumo?
 Centum convivæ; sequitur sua quemque culina.
 Corbulo vix ferret tot vasa ingentia, tot res
 Impositas capiti, quas recto vertice portat
 Servulus infelix; et cursu ventilat ignem.
 Scinduntur tunicæ fartæ; modo longa coruscat
 Sarraco veniente abies, atque altera pinum
 Plaustra vehunt, nutant alte, populoque minantur.
 Nam si procubuit, qui faxa Ligustica portat
 Axis, et eversum fudit super agmina montem,
 Quid superest de corporibus? quis membra, quis ossa

Invenit

Invenit? obtritum vulgi perit omne cadaver,
 More animæ. Domus interea secura patellas
 Jam lavat, et bucca foculum excitat, et sonat unctis
 Strigilibus, et pleno componit lintea gutto.
 Hæc inter pueros varie properantur: at ille
 Jam fedet in ripa, tetrumque novitius horret
 Porthmea, nec sperat cœnosi gurgitis alnum
 Infelix, nec habet quem porrigat ore trientem.
 Respice nunc alia, ac diversa pericula noctis.
 Quod spatium tectis sublimibus, unde cerebrum
 Testa ferit, quoties rimosa, et curta fenestris
 Vasa cadunt, quanto percussum pondere signent,
 Et lædant filicem. Possis ignavus haberi,
 Et subiti casus improvidus, ad cœnam si
 Intestatus eas, adeo tot fata, quot illa
 Noctæ patent vigiles, te prætereunte, fenestræ.
 Ergo optes, votumque feras miserabile tecum,
 Ut sint contentæ patulas effundere pelves.
 Ebrius, ac petulans, qui nullum forte cecidit,
 Dat pœnas, noctem patitur lugentis amicum
 Pelidæ, cubat in faciem, mox deinde supinus.
 Ergo non aliter poterit dormire: quibusdam

E 2

Somnum

36 *JUVENALIS SATYRA III.*

Somnum rixa facit: sed quamvis improbus annis,
 Atque mero fervens, cavet hunc, quem coccina læna
 Vitari jubet, et comitum longissimus ordo:
 Multum præterea flammaram, atque ænea lampas;
 Me, quem Luna solet deducere, vel breve lumen
 Candelæ, cujus dispenso et tempero filum,
 Contemnit. Miserae cognosce proœmia rixæ;
 Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum.
 Stat contra, starique jubet, parere necesse est.
 Nam quid agas, cum te furiosus cogat, et idem
 Fortior? Unde venis? Exclamat: cujus aceto,
 Cujus conche tumes? quis tecum sectile porrum
 Sutor, et elixi vervecis labra comedit?
 Nil mihi respondes? aut dic, aut accipe calcem.
 Ede ubi consistas: in qua te quæro profeucha?
 Dicere si tentes aliquid, tacitusque recedas,
 Tantundem est: feriunt pariter: vadimonia deinde
 Irati faciunt: libertas pauperis hæc est.
 Pulsatus rogat, et pugnæ concifus adorat,
 Ut liceat paucis cum dentibus inde reverti.
 Nec tamen hoc tantum metuas. Nam qui spoliet te
 Non deerit, clausis domibus, postquam omnis ubique

Fixa

JUVENALIS SATYRA III. 37

Fixa catenatæ filuit compago tabernæ.
 Interdum et ferro subitus grassator agit rem,
 Armato quoties tutæ custode tenentur
 Et Pomptina palus, et Gallinaria pinus.
 Sic inde huc omnes tanquam ad vivaria currunt.
 Qua fornace graves, qua non incude catenæ?
 Maximus in vinclis ferri modus, ut timeas, ne
 Vomer deficiat, ne marræ, et farcula defint.
 Felices proavorum atavos, felicia dicas
 Sæcula, quæ quondam sub regibus atque tribunis
 Viderunt uno contentam carcere Romam.
 His alias poteram, et plures subnectere causas:
 Sed jumenta vocant, et Sol inclinatur; eundem est.
 Nam mihi commota jamdudum mulio virga
 Innuit: ergo vale nostri memor; et quoties te
 Roma tuo refici properantem reddet Aquino;
 Me quoque ad Elvinam Cererem, vestramque Dianam
 Convelle a Cumis: Satyrarum ego, ni pudet illas,
 Adjutor gelidos veniam caligatus in agros.

SATYRA

SATYRA IV.

*Exagitato Crispini novi hominis luxu, satyram emol-
lit descripto Domitiani convivio.*

ECCE iterum Crispinus; et est mihi sæpe vocandus
Ad partes, monstrum nulla virtute redemptum
A vitiis, æger, solaque libidine fortis:
Delicias viduæ tantum aspernatur adulter.
Quid refert igitur quantis jumenta fatiget
Porticibus, quanta nemorum veſtetur in umbra,
Jugera quot vicina foro, quas emerit ædes?
Nemo malus felix, minime corruptor, et idem
Incestus, cum quo nuper vittata jacebat
Sanguine adhuc vivo terram subitura sacerdos.
Sed nunc de factis levioribus: et tamen alter
Si fecisset idem, caderet sub iudice morum.
Nam quod turpe bonis, Titio, Seioque, decebat
Crispinum. Quid agas, cum dira et fœdior omni
Crimine persona est? mullum sex millibus emit,
Aequantem fane paribus sestertia libris,
Ut perhibent, qui de magnis majora loquuntur.

Consilium

Confilium laudo artificis, si munere tanto
 Præcipuam in tabulis ceram fenis abstulit orbi.
 Est ratio ulterior, magnæ si misit amicæ,
 Quæ vehitur clauso latis specularibus antro.
 Nil tale expectes: emit sibi: Multa videmus,
 Quæ miser et frugi non fecit Apicius. Hoc tu
 Succinctus patria quondam Crispine papyro?
 Hoc precium squamæ? potuit fortasse minoris
 Piscator, quam piscis emi. Provincia tanti
 Vendit agros; sed majores Appulia vendit.
 Quales tunc epulas ipsum glutisse putemus
 Induperatorem? cum tot festertia, partem
 Exiguam, et modicæ sumptam de margine cœnæ
 Purpureus magni ructaret scurra Palati,
 Jam princeps equitum, magna qui voce solebat
 Vendere municipes fracta de merce filuros?
 Incipe Calliope, licet hic confidere: non est
 Cantandum; res vera agitur. Narrate puellæ
 Pierides; profit mihi vos dixisse puellas.
 Cum jam semianimum laceraret Flavius orbem
 Ultimus, et calvo ferviret Roma Neroni,
 Incidit Adriaci spatium admirabile rhombi,

Ante

Ante domum Veneris, quam Dorica sustinet Ancon,
 Implevitque finus: neque enim minor hæserat illis
 Quos operit glacies Mæotica, ruptaque tandem
 Solibus effundit torpentis ad ostia Ponti
 Defidia tardos, et longo frigore pingues.
 Destinât hoc monstrum cymbæ linique magister
 Pontifici summo. Quis enim proponere talem,
 Aut emere auderet? Cum plena et littora multo
 Delatore forent; dispersi protinus algæ
 Inquisitores agerent cum remige nudo;
 Non dubitaturi fugitivum dicere piscem,
 Depastumque diu vivaria Cæfaris, inde
 Elapsum, veterem ad dominum debere reverti.
 Si quid Palphurio, si credimus Armillato,
 Quicquid conspicuum, pulchrumque ex æquore toto est,
 Res fisci est, ubicunque natat: donabitur ergo,
 Ne pereat, jam letifero cedente pruinis
 Autumno, jam quartanam sperantibus ægris.
 Stridebat deformis hyems, prædamque recentem
 Servabat: tamen hic properat, velut urgeat Auster,
 Utque lacus suberant, ubi quanquam diruta fervat
 Ignem Trojanum, et Vestam colit Alba minorem,

F

Obstitit

Obstitit intranti miratrix turba parumper.
 Ut cessit, facili patuerunt cardine valvæ.
 Exclufi expectant admiffa obsonia patres.
 Itur ad Atridem: tum Picens, Accipe, dixit,
 Privatis majora focis; genialis agatur
 Iste dies; propera stomachum laxare faginis,
 Et tua fervatum confume in sæcula rhombum.
 Ipse capi voluit. Quid apertius? et tamen illi
 Surgebant cristæ. Nihil est, quod credere de se
 Non possit, cum laudatur diis æqua potestas.
 Sed deerat pisci patinæ mensura. Vocantur
 Ergo in concilium proceres, quos oderat ille;
 In quorum facie miseræ, magnæque sedebat
 Pallor amicitia. Primus, clamante Liburno,
 Currite, jam fedit, rapta properabat abolla
 Pegafus, attonitæ positus modo villicus urbi.
 Anne aliud tunc præfecti? Quorum optimus, atque
 Interpres legum sanctissimus; omnia quanquam
 Temporibus diris tractanda putabat inermi
 Justitia. Venit et Crispi jucunda senectus,
 Cujus erant mores, qualis facundia, mite
 Ingenium. Maria, ac terras, populosque regenti

Quis

Quis comes utilior, si clade et peste sub illa
 Sævitiæ damnare, et honestum afferre liceret
 Consilium? sed quid violentius aure tyranni?
 Cum quo de pluviis, aut æstibus, aut nimbofo
 Vere locuturi fatum pendebat amici?
 Ille igitur nunquam direxit brachia contra
 Torrentem. Nec civis erat, qui libera posset
 Verba animi proferre, et vitam impendere vero.
 Sic multas hyemes, atque octogesima vidit
 Solstitia, his armis, illa quoque tutus in aula.
 Proximus ejusdem properabat Acilius ævi
 Cum juvene indigno, quem mors tam sæva maneret,
 Et domini gladiis tam festinata: sed olim
 Prodigio par est in nobilitate senectus.
 Unde fit, ut malim fraterculus esse gigantum.
 Profuit ergo nihil misero, quod cominus urfos
 Figebat Numidas, Albana nudus arena
 Venator. Quis enim jam non intelligat artes
 Patricias? Quis priscum illud miretur acumen,
 Brute tuum? Facile est barbato imponere regi.
 Nec melior vultu quamvis ignobilis ibat
 Rubrius, offensæ veteris reus, atque tacendæ;

F 2

Et

44 *JUVENALIS SATYRA IV.*

Et tamen improbior Satyram scribente cinædo:
 Montani quoque venter adest abdomine tardus:
 Et matutino fudans Crispinus amomo;
 Quantum vix redolent duo funera: sævior illo
 Pompeius tenui jugulos aperire fufurro:
 Et qui vulturibus servabat viscera Dacis
 Fuscus, marmorea meditatus prælia villa:
 Et cum mortifero prudens Veiento Catullo,
 Qui nunquam visæ flagrabat amore puellæ,
 Grande et conspicuum nostro quoque tempore mon-
 strum.

Cæcus adulator, dirusque a ponte fatelles,
 Dignus Aricinos qui mendicaret ad axes,
 Blandaue devexæ jactaret basia rhedæ.
 Nemo magis rhombum stupuit: nam plurima dixit
 In lævum conversus: at illi dextra jacebat
 Bellua: sic pugnas Cilicis laudabat, et ictus;
 Et pegma, et pueros inde ad velaria raptos.
 Non cedit Veiento, sed ut fanaticus œstro
 Percussus, Bellona, tuo divinat; Et ingens
 Omen habes, inquit, magni clarique triumphi:
 Regem aliquem capies, aut de temone Britanno

Excidet

JUVENALIS SATYRA IV. 45

Excidet Arviragus: peregrina est bellua. Cernis
 Erectas in terga fudes? Hoc defuit unum
 Fabricio, patriam ut rhombi memoraret, et annos.
 Quidnam igitur censes? Conciditur? Absit ab illo
 Dedecus hoc, Montanus ait; testa alta paretur,
 Quæ tenui muro spatiosum colligat orbem.
 Debetur magnus patinæ subitusque Prometheus.
 Argillam, atque rotam citius properate: sed ex hoc
 Tempore jam, Cæsar, figuli tua castra sequantur.
 Vicit digna viro sententia: noverat ille
 Luxuriam imperii veterem, noctesque Neronis
 Jam medias, aliamque famem, cum pulmo falerno
 Arderet. Nulli major fuit usus edendi
 Tempestate mea. Circeis nata forent, an
 Lucrinum ad saxum, Rutupinove edita fundo
 Ostrea, callebat primo deprendere morfu:
 Et semel aspecti littus dicebat echini.
 Surgitur, et misso proceres exire jubentur
 Concilio, quos Albanam dux magnus in arcem
 Traxerat attonitos, et festinare coactos,
 Tanquam de Cattis aliquid, torvisque Sicambris
 Dicturus; tanquam diversis partibus orbis

Anxia

46 JUVENALIS SATYRA IV.

Anxia præcipiti venisset epistola penna.
 Atque utinam his potius nugis tota illa dedisset
 Tempora sævitæ, claras quibus abstulit urbi
 Illustresque animas impune, et vindice nullo.
 Sed periit, postquam cerdonibus esse timendus
 Cœperat; hoc nocuit Lamiarum cæde madenti.

SATYRA

SATYRA V.

*Vile et abjectum parasiticae vitae studium, turpemque
 illius patientiam carpit.*

SIte propofiti nondum pudet, atque eadem est mens,
 Ut bona summa putes, aliena vivere quadra;
 Si potes illa pati, quæ nec Sarmentus iniquas
 Cæsaribus ad mensas, nec vilis Galba tulisset,
 Quamvis jurato metuam tibi credere testi.
 Ventre nihil novi frugalius. Hoc tamen ipsum
 Defecisse puta, quod inani sufficit alvo.
 Nulla crepido vacat? Nusquam pons, et tegetis pars
 Dimidia brevior? tantine injuria cœnæ?
 Tam jejuna fames; cum possis honestius illic
 Et tremere, et sordes farris mordere canini?
 Primo fige loco, quod tu discumbere jussus
 Mercedem solidam veterum capis officiorum.
 Fructus amicitia magnæ, cibus: imputat hunc rex,
 Et quamvis rarum, tamen imputat. Ergo duos post
 Si libuit menses neglectum adhibere clientem,
 Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto,

Una